

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/16-08/11

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 12. svibnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam ***Interpelaciju o radu Ministarstva kulture u svezi odgovornosti ministra kulture zbog narušavanja ugleda Ministarstva kulture i Vlade Republike Hrvatske i Republike Hrvatske u cjelini te ugrožavanja slobode izražavanja i onemogućavanja razvitka demokratskog medijskog prostora u Republici Hrvatskoj***, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 11. svibnja 2016. godine.

Za predstavnike predlagatelja, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su Goran Beus-Richembergh i Jaroslav Pecnik, zastupnici u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

akademik **Željko Reiner**

HRVATSKI SABOR
Zastupnice/zastupnici u Hrvatskom saboru

Zagreb, 11. svibnja 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	11-05-2016		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/16-08/11	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	653-16-01	Pril.	1
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Interpelacija o radu Ministarstva kulture u svezi odgovornosti ministra kulture zbog narušavanja ugleda Ministarstva kulture i Vlade Republike Hrvatske i RH u cjelini te ugrožavanja slobode izražavanja i onemogućavanja razvitka demokratskog medijskog prostora u RH

Na temelju članka 86. Ustava Republike Hrvatske i članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora zastupnici Hrvatskog sabora podnose Interpelaciju o radu Ministarstva kulture u svezi odgovornosti ministra kulture zbog narušavanja ugleda Ministarstva kulture i Vlade Republike Hrvatske i RH u cjelini te ugrožavanja slobode izražavanja i onemogućavanja razvitka demokratskog medijskog prostora u RH

Za svoje predstavnike, koji će u njihovo ime govoriti na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određuju se Goran Beus - Richembergh i Jaroslav Pecnik.

U ime predlagatelja:
Milorad Batinić

Zagreb, 11. svibnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 86. Ustava Republike Hrvatske te članka 145. Poslovnika Hrvatskog sabora niže potpisani zastupnici podnose

INTERPELACIJU

O RADU MINISTARSTVA KULTURE U SVEZI ODGOVORNOSTI MINISTRA ZBOG NARUŠAVANJA UGLEDA MINISTARSTVA KULTURE I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I RH U CJELINI TE UGROŽAVANJA SLOBODE IZRAŽAVANJA I ONEMOGUĆAVANJA RAZVITKA DEMOKRATSKOG MEDIJSKOG PROSTORA U RH

Zastupnici smatraju da je ministar kulture dr. Zlatko Hasanbegović svojim javnim priopćenjima te odlukama narušio ugled i djelovao protivno misiji i viziji institucije Ministarstva kulture, Vlade RH te Republike Hrvatske u cjelini u pogledu zaštite temeljnog ustavnog načela vladavine prava, Ustavom zajamčene slobode izražavanja te razvoja demokratskog medijskog prostora.

Zastupnici traže od ministra kulture da podnese Saboru pisano očitovanje o:

1. Svom shvaćanju slobode izražavanja i slobode medija,
2. Svom zahtjevu za raspuštanjem VEM-a,
3. Svojoj odluci da Ministarstvo kulture RH uskrati svaku financijsku potporu neprofitnim medijima, uključujući i odustajanje od već osiguranih sredstava iz EU fondova.
4. Svom stavu prema ustaškom režimu i njegovim ciljevima i postupcima.

Kako, po mišljenju niže potpisanih zastupnika, njegovi javno izrečeni stavovi, kao i službena priopćenja i odluke ugrožavaju temeljne ustavne vrijednosti RH, od Sabora se traži da provede raspravu o odgovornosti ministra kulture za narušavanje ugleda Ministarstva kulture i Vlade RH, ako i RH u cjelini te ugrožavanje slobode izražavanja i onemogućavanje razvitka demokratskog medijskog prostora u RH.

OBRAZLOŽENJE

1. Povodom fizičkog napada na novinara i publicista Antu Tomića, u petak 1. travnja Ministarstvo kulture poslalo je sljedeće priopćenje Novoj TV koje je objavljeno u svim medijima: „Ministarstvo kulture osuđuje fizičko nasilje i napad na svakog građanina. Ovaj slučaj ujedno podsjeća na važnost odgovornosti za javno izgovorenu i/ili pisanu riječ“.

Ministarstvo kulture, dakle, u svom priopćenju odgovornost za javno izgovorenu ili pisanu riječ povezuje s činom nasilja kao posljedicom, te aludira na to da je Tomić sam kriv za napad jer ne pazi što piše. Time šalje nedvosmislenu poruku svim novinarima i građanima da vode računa o onome što govore ili pišu u javnosti jer ih inače može snaći nasilje. Takav eksplicite izrečen stav Ministarstva kulture suprotan je temeljnom načelu vladavine prava i ustavom zajamčenoj slobodi izražavanja¹. Osim toga on izravno ohrabruje nasilnike prema svim kritičarima Vlade. U prilog tome govori i činjenica da se napad na Tomića desio nakon prijetećeg marša tisuća ljudi na Vijeće za elektoničke medije, kojeg nitko od institucija vlasti nije osudio, dok su mu neki, dapače, prisustvovali. Radi se o zabrinjavajućem simptomu klizanja prema autoritarnom režimu.

2. Zahtjev ministra Hasanbegovića za raspuštanjem Vijeća za elektroničke medije uslijedio je nakon prijetećih i profašističkih demonstracija i upada u VEM. Obrazloženje tog zahtjeva – „da izvješće o radu Agencije i VEMa ne sadrži potpune podatke da su Vijeće i Agencija ispunili zakonske obaveze i obaveze iz programa rada“, prozirno je i neuvjerljivo opravdanje za smjenu ljudi u toj nezavisnoj ustanovi. Politička poruka tog zahtjeva je upravo zastrašujuća – VEM, ali i bilo koje drugo nezavisno tijelo, bit će raspušteno ukoliko pri obavljanju svojih zakonom definiranih dužnosti povuče potez koji se ne sviđa političkoj opciji na vlasti. U slučaju VEM-a radilo se o provedbi zakona koji predviđa sankcije za šovinističko huškanje i govor mržnje u medijima.
3. U prvom tjednu nakon preuzimanja ministarske dužnosti, ministar kulture Hasanbegović donio je odluku o ukidanju Stručnog povjerenstva za neprofitne medije, obrazloživši svoju odluku na saborskom odboru za medije 1. Veljačena sljedeći način: „U radu i oko rada Povjerenstva postojale su brojne kontroverze, od nejasnih mjerila za dodjelu novčane potpore, navoda o sukobu interesa, no to nije ključno. Ključno je da je Povjerenstvo donijelo odluku za 2015., sada ulazimo u novu proračunsku godinu, ubrzo ću iznijeti glavna načela svoje kulturne politike iz kojih će dodatno biti jasno da više neće biti potrebe za ovim povjerenstvom.“

Međutim, predložen i u Saboru usvojen proračun Ministarstva kulture za 2016. godinu ne predviđa niti jednu jedinu proračunsku kunu za neprofitne medije povrh obaveza preuzetih u prethodnoj godini. Osim toga, bez ikakvog obrazloženja ministar

Hasanbegović izbrisao je kompletni program "Mediji zajednice", s predviđenim budžetom od 30,6 milijuna kuna iz Indikativnog godišnjeg plana objave poziva na dostavu projektnih prijedloga za 2016. godinu u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. U planu za prošlu godinu bilo je predviđeno da se natječaji krenu provoditi u prosincu 2015. godine.

Neprofitni mediji bitna su komponenta u osiguravanju objektivnog informiranja i jedini kriterij kod pružanja financijske potpore tim medijima trebao bi biti – zadovoljavaju li oni tu važnu društvenu funkciju ili ne. **Obustavom financiranja neprofitnih medija Ministar kulture izravno onemogućuje djelovanje ovog specifičnog medijskog podsektora, dok neraspisivanjem natječaja za bespovratna sredstva iz EU fondova dodatno čini štetu daljnjem gospodarskom i društvenom razvoju Hrvatske.**

Ovakvi potezi jasno govore o viđenju medijske politike od strane ministra Hasanbegovića, koji su u suprotnosti s vizijom i misijom ministarstva kojem je na čelu. Naime, službena Vizija Ministarstva kulture jest „društvo kojem su sloboda kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i medija te zaštita kulturne baštine temelj očuvanja i razvitka kulturnog i nacionalnog identiteta u zajednici europskih naroda i Europskoj uniji“, dok je Misija Ministarstva kulture „osiguranje normativnih, organizacijskih, financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za razvitak kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, medija, zaštitu i očuvanje kulturne baštine u Republici Hrvatskoj te predstavljanje hrvatske kulture u Europi i svijetu i podupiranje svestrane međunarodne kulturne suradnje“

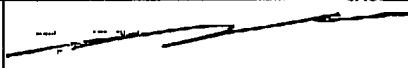
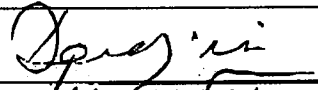
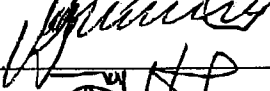
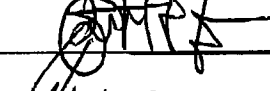

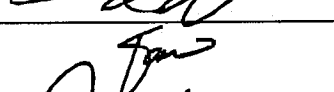
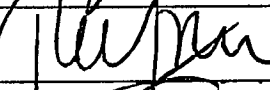

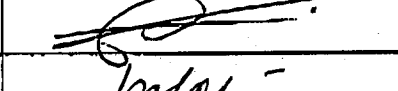
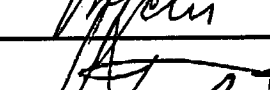

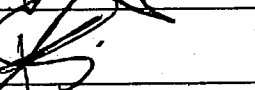
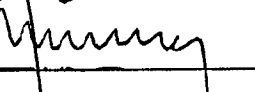
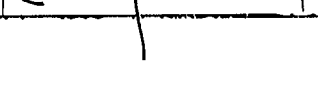

4. Skandalozan i u demokratskim državama neprihvatljiv stav ministra Hasanbegovića prema ustašama i ustaškom režimu nedvojbeno je zastupan u njegovim tekstovima pisanim zadnjih 20 godina. Tako on o ustašama piše kao o herojima i mučenicima u „Nezavisnoj Državi Hrvatskoj“, proustaškoj tiskovini Pavelićevog zeta Srećka Pšeničnika. U intervjuima i člancima od prije dvije godine izjavljuje, osim „da je antifašizam floskula koje nema u Ustavu RH“ i sljedeće: „Preduvjet za društveno i nacionalno stanje lišeno zloduha prošlosti jest odlučno uklanjanje iz državnih temelja, ustavnog teksta, kalendara državnih blagdana i imena ulica i trgova svih tragova ideološkog naslijeđa koje je prethodilo 30. svibnju 1990. U isto vrijeme kad traži da se u Hrvatskoj „briše“ povijest prije 1990. zagovara da se u BiH škole nazivaju po SS-Hauptsturmfuehreru Huseinu ef. Đozi. O Đozi piše kao o ličnosti koja se je suprotstavila, zajedno s SS Handžar divizijom, „zločinačkom djelovanju različitih ustaničkih i odmetničkih skupina, koje su barem formalno sebe vidjele i kao dio savezničke ratne strane“.

S obzirom na navedeno, podnositelji interpelacije predlažu Hrvatskom saboru da nakon provedene rasprave donese sljedeće ZAKLJUČKE:

1. Dr. Zlatko Hasanbegović odgovoran je zbog narušavanja ugleda Ministarstva kulture, Vlade RH i republike Hrvatske u cjelini, ugrožavanja slobode izražavanja i onemogućavanja razvitka demokratskog medijskog prostora u RH.

2. Zadužuje se Vlada RH da pripremi Nacionalni program zaštite i promocije slobode izražavanja i razvoja demokratskog medijskog prostora s pripadajućim proračunom te ga dostavi Saboru na razmatranje i usvajanje, u roku od 30 dana.

Na temelju članka 86. Ustava Republike Hrvatske i članka 145. Poslovnika Hrvatskog sabora mi dolje potpisani zastupnici podnosimo Interpelaciju o odgovornosti Ministra kulture za narušavanje ugleda RH, ugrožavanje slobode izražavanja i onemogućavanje razvitka demokratskog medijskog prostora u RH.

Redni broj	Ime i prezime zastupnika	Potpis
1.	IVAN VROČAK	
2.	STEFANIJA DAMJANOVIĆ	
3.	Milorad Batinčić	
4.	GORAN BEUS RICHEMBERGH	
5.	PROZICA MAČAR	
6.	MARIJA PUH	
7.	ANKA HRAC - TAMTAŠ	
8.	NADATORINA - ĐURIĆ	
9.	DAMIR MATILJAN	
10.	PEĐA GRBIN	
11.	IVO ŽELUŠIĆ	
12.	DAMIR TOMIĆ	
13.	DOMAGOJ HAJDUKOVIĆ	
14.	TOMISLAV KONČEUSKI	
15.	NANSI TIBIĆ	

16.	PEČNIK JAROSLAV	
17.		

¹ Ustav RH u članku 3 navodi: „Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.“ U članku 38 Ustav RH navodi „Jamči se sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja.“ Nadalje, u članku 39. Ustava navodi se: „Zabranjivo je i kažnjivo svako pozivanje ili poticanje na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti“. Jedino ograničenje slobode govora odnosi se na nedopustivost govora mržnje koji je, prema preporukama Vijeća Europe definiran kao „svi oblici izražavanja koji šire, potiču, promoviraju ili opravdavaju rasnu mržnju, ksenofobiju, antisemitizam i druge oblike mržnje temeljene na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu agresivnim nacionalizmom i etnocentrizmom, diskriminacijom ili neprijateljstvom prema manjinama, imigrantima ili ljudima imigrantskog porijekla“. U demokratskim se zemljama, naime, kao potencijalno ugrožene smatraju manjine, a ne većinski narod. Okretanje te definicije obilježje je nekih drugih sustava, a ne hrvatskog ustavnog poretka.